

Rapport – systemrevisjon ved Lofoten avfallsselskap IKS

Adresse: PB 99, 8376 Leknes	Tillatelse av: 30.06.2009
	Tidsrom for revisjon: 1.-2. desember 2016
Organisasjonsnr: 974 206 641	Revisjonsleder: Louise Engan
Mail: post@las-lofoten.no	Medrevisor: Hege Rasmussen
Kontaktperson: Gjermund Vian	

Rapportens innhold

Denne rapporten beskriver de avvik relatert til forurensningsloven med forskrifter og selskapets tillatelse, som ble avdekket innen de områdene som er kontrollert, dvs selskapets internkontrollsystem og Haugen avfallsanlegg.

Hovedkonklusjon

Under revisjonen ble det påvist følgende avvik fra forskrifter og tillatelse:

Avvik 1: Virksomheten kan ikke dokumentere at de foretar en systematisk overvåkning og gjennomgang for alle områder av internkontrollen.

Avvik 2: Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av alle aktiviteter og områder.

I tillegg ble det registrert 4 anmerkninger.

Godkjent dato: 08.12.2016

Oddlaug E. Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Louise Engan
overingeniør

Innhold

<i>Innledning</i>	3
<i>Dokumentgrunnlag</i>	3
<i>Omfang</i>	4
<i>Avvik</i>	4
<i>Anmerkninger</i>	5
<i>Andre forhold</i>	7
<i>Gjennomføring</i>	7
<i>Oppsummering</i>	7
<i>Deltakere</i>	8

Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Lofoten avfallsselskap IKS (LAS) i perioden 1.-2. desember 2016.

Systemrevisjon er en systematisk granskning av virksomheten for å fastslå om internkontrollaktiviteter og tilhørende resultater stemmer overens med det som er planlagt. En systemrevisjon vil vanligvis omfatte en gjennomgang av virksomhetens HMS-dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Verifikasjon er bekreftelse ved å undersøke og fremskaffe objektivt bevis på at spesifiserte krav er oppfylt.

Systemrevisjoner inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Kontrollen fokuserer på overholdelse av krav og rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble avdekket under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus.

Hensikten med kontrollen var å fastslå om selskapets internkontroll er effektiv med hensyn til å nå fastsatte miljømål, om den tilfredsstillende kravene i internkontrollforskriften, hvorvidt forhold som er beskrevet i systemet stemmer overens med praksis i selskapet (kart og terreng) og å påse at krav fastsatt i forurensningsloven med tilhørende forskrifter og vilkår i gitte tillatelser overholdes av selskapet.

Kontrollen ble gjennomført ved granskning av internkontrollsystemet, ved intervjuer av relevante personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er avdekket under kontrollen.

Avvik er overtredelse av krav fastsatt i, eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet, men som ikke omfattes av definisjonen på avvik.

Dokumentgrunnlag

Følgende dokumenter danner grunnlaget for kontrollen:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse av 30.06.2009 til innsamling, håndtering og behandling av avfall

---

Fylkesmannen fikk tilgang til LAS sitt nettbaserte internkontrollsystem før gjennomføringen av systemrevisjonen. I tillegg fikk vi oversendt en statusrapport om selskapets aktiviteter og tilstand på miljøstasjonene.

Omfang

Systemrevisjon av LAS sin internkontroll, omfattet oppfølgingen av krav fastsatt i medhold av forurensningsloven med tilhørende forskrifter og selskapets tillatelse til drift av avfallsanleggene. Revisjonen er basert på gransking av internkontrollsystemet og opplysninger som har kommet fram under 6 intervjuer. Det er også gjennomført verifikasjon ved Haugen avfallsanlegg og deponi.

Fylkesmannen har ikke vurdert andre forhold ved selskapets virksomhet.

Avvik

Følgende avvik ble avdekket under revisjonen:

Avvik 1

Virksomheten kan ikke dokumentere at de foretar en systematisk overvåkning og gjennomgang for alle områder av internkontrollen.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd, pkt. 8

Begrunnelse

- Vi har ikke fått fremlagt «ledelsens gjennomgang» av internkontrollsystemet eller en handlingsplan som er utarbeidet på bakgrunn av denne.
- Virksomhetens kunne ikke vise til en plan for når og hvordan denne gjennomgangen skal gjøres.

Virksomhetens system for oppfølging av de totale HMS-aktivitetene, samt gjennomføring og effekt av tiltak skal dokumenteres skriftlig. Det skal fremkomme en klar konklusjon i forhold til styringssystemets hensiktsmessighet og konklusjoner fra ledelsens gjennomgang skal avspeiles i neste års handlingsplan.

Avvik 2

Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av alle aktiviteter og områder.

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd, pkt. 6

Begrunnelse

- Det er ikke dokumentert en systematisk gjennomgang av risikoforhold av alle aktiviteter og områder.
- Det ble ikke fremlagt dokumentasjon av en overordnet plan for kartlegging av risikoforhold.

-
- Relevante arbeidstakere har ikke medvirket til kartlegging av risikoforhold og forslag til tiltak innenfor eget arbeidsområde.

Risikovurderinger er et av de mest sentrale elementene i internkontrollen, og er den aktiviteten man bygger resten av systemet på. Her identifiserer man de aktivitetene som utgjør størst risiko for uønskede hendelser og/eller uakseptable konsekvenser og som man må ha særlig fokus på i det videre internkontrollarbeidet.

Sannsynligheten for at en hendelse kan inntreffe og hvilke konsekvenser dette kan ha for miljøet skal kartlegges. Når sannsynligheten for at et utslipp inntreffer, vurderes sammen med konsekvensene utslippet kan ha i miljøet (vann, grunn, luft), utgjør dette miljørisikoanalysen. Virksomheten må kunne begrunne og dokumentere hvordan sannsynlighet og konsekvens er vurdert.

Når miljørisiko er kartlagt, skal den sammenlignes med på forhånd oppsatte akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko. Kriterier for akseptabel risiko må synliggjøres og de oppgitte risikonivåene må begrunnes. Vurderingen av om den kartlagte miljørisiko i miljørisikoanalysen er innenfor de satte akseptkriteriene kalles miljørisikovurdering.

Det skal utarbeides handlingsplaner for å følge opp risikoforholdene som det avdekkes i risikovurderingene. Risikovurderingene bør gjennomgås årlig eller ved endringer i forhold som kan påvirke risikograden.

Kartlagte risikoforhold følges også opp gjennom avvikssystemet (som kan være et godt verktøy til dette) og ledelsens gjennomgang, men det må likevel lages en overordnet handlingsplan for å løfte frem og synliggjøre de risikoforholdene som skal følges opp.

Det er også et krav i internkontrollregelverket at arbeidstakerne skal medvirke slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes. Dette innebærer at flere av internkontrollelementene, herunder risikovurderinger, ikke kan gjøres som en lederøvelse. De som kjenner anleggene, og har sitt daglige arbeid knyttet til de ulike aktivitetene, må involveres i dette arbeidet.

Anmerkninger

Følgene anmerkninger ble registrert under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten kunne ikke vise til at de interne målene for ytre miljø ble fulgt opp aktivt og systematisk eller at det foreligger resultater på de kontrollerte områdene.

Referanse: Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt. 4

Begrunnelse

- Virksomheten må følge opp de interne målsetningene mer aktivt og systematisk for å oppnå forbedringer i HMS-arbeidet.
- De interne målene må være realistiske og målbare. Det kunne ikke fremlegges dokumentasjon på måloppnåelsen.

Anmerking 2

Noen rutiner i HMS systemet mangler/ er mangelfulle og følges delvis ikke opp.

Referanse: Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt. 2, 6 og 7

Begrunnelse

- Ledelsen og KS ansvarlig gjennomfører ikke møter for å lukke avvik månedlig slik interne rutiner beskriver.
- Rutiner for E-deklarerer mangler.
- Virksomheten kunne ikke vise til at det var gjennomført beredskapsøvelser.

Anmerking 3

Selskapet har ikke en dokumentert plan for kompetanseheving for farlig avfall.

Referanse: Avfallsforskriften kapittel 11, vedlegg 3, pkt 6.1

Begrunnelse

Virksomheten hadde generelle prosedyrer for opplæring i sitt internkontrollsystem, gjennomførte jevnlig kurs og kunne dokumentere den aktuelle kompetansen til hver ansatt. De kunne allikevel ikke fremvise en særskilt plan for kompetanse og kunnskapsøkning slik avfallsforskriften viser til.

Anmerking 4

Farlig avfall på Haugen avfallsmottak var ikke forsvarlig oppbevart.

Begrunnelse

Lageret skal være ryddig og oversiktlig slik at forsvarlig inspeksjon og håndtering kan utføres og at risikoen for sammenblanding av ulike avfallstyper og feilsortering minimeres. Alt farlig avfall skal merkes.

Bilde av farlig avfallsmottak på Haugen.

Andre forhold

Tidligere avvik som er avdekket under revisjon i 2010 er ikke lukket:

- Avfallsstasjonene Leknes og Fjøsdaalen mangler fullstendig inngjerding.
- Vilkår i tillatelsen vedrørende sigevannrensing på Haugen avfallsdeponi er ikke iverksatt i henhold til tiltaksfrist.

Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Åpningsmøte

Åpningsmøtet ble avholdt 1. desember hos LAS på Leknes. Her informerte Fylkesmannen om gjennomføringen av kontrollen. Videre ga LAS en kort presentasjon av virksomheten og internkontrollarbeidet.

Intervjuer og verifikasjoner

I alt 6 personer ble intervjuet den 1. og 2. desember. Det ble også foretatt en verifikasjon ved av selskapets avfallsanlegg på Haugen.

Avslutningsmøte

Avslutningsmøtet ble avholdt 6. desember via Lync. Registrerte avvik ble presentert. Fylkesmannen oppfattet det slik at LAS var inneforstått med de avvikene som ble presentert på møtet.

Oppsummering

Fylkesmannen takker selskapets representanter for et godt og konstruktivt samarbeid under hele revisjonen. Som nevnt i innledningen, er dette en avviksrappport og gir således ikke en totalvurdering av selskapets miljøarbeid eller miljøstatus. Vi vil derfor legge til her at vi observerte svært mange positive forhold med hensyn til arbeidet med å ivareta det ytre miljøet ved bedriften.

Deltakere

I tabellen er det gitt en oversikt over deltakerne ved revisjonen, samt hvilke anlegg som ble besøkt.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Avslutningsmøte	Verifikasjon Åremma
LAS					
Einar Solvang	Daglig leder	X	X	X	
Monica Kleffegård Hartviksen	Kvalitetsleder	X	X	X	
Gjermund Vian	Driftssjef	X	X	X	X
Stig-Tore Benjaminsen	Driftsleder		X		X
Dag Arne Eltoft	Fagarbeider/ verneombud		X		
Fritz Kaspersen	Maskinfører		X		
Fylkesmannen					
Louise Engan	Revisjonsleder	X	X	X	X
Hege Rasmussen	Revisor	X	X	X	X